

کنگره ملی

مدیریت و برنامه ریزی شهری نوین

National Congress of

innovative management and urban planning

فرزخوان مقاله

ایران - تهران - دانشگاه تهران
۲ شهریور ماه ۱۳۹۶

تحلیلی بر سیاست‌های متراکم‌سازی در برنامه‌های توسعه شهری بعد از انقلاب اسلامی ایران

محمد حسین سرایی^۱، زهرا جمشیدی^{۲*}، سجاد جلیلیان^۳

۱- دانشیار گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه یزد، یزد، ایران

۲- دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه یزد، یزد، ایران

۳- باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، واحد تهران شرق، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران؛ ایران

*نویسنده مسئول - Jamshidizahra03@gmail.com

چکیده

یکی از موضوعات حیاتی و چالش برانگیز قرن بیست و یکم در زمینه شهرسازی و برنامه‌ریزی شهری، پایداری شهری، فرم شهر (فشرده‌گی و پراکنش) و حومه نشینی است. رشد ناموزون، گسترش افقی و پراکنده‌رویی در شهرها، از جمله مسائل و موضوع های مهم در سطح جهانی و شهرهای امروزی است که سبب تخریب و از بین رفتن باغ‌ها و زمین‌های کشاورزی اطراف شهرها و تبعات منفی دیگری شده و اهمیت هدایت آگاهانه و کنترل گسترش شهرها را دوچندان کرده است. دولت‌ها در جهت حل این مشکلات سیاست‌هایی را تصویب و اجرا می‌کنند تا اثرات این پراکنده رویی کاهش و شهرها در جهت فشرده‌گی و تراکم حرکت کنند. هدف اصلی این پژوهش، مروری بر سیاست‌های متراکم‌سازی در برنامه‌های توسعه شهری ایران است و روش تحقیق کتابخانه‌ای- اسنادی است. نتایج نشان داد که برنامه‌ریزی جامع و متمرکز از دلایل شکست این سیاست‌گذاری‌ها بوده و به علت اتخاذ تصمیم توسط مدیران عالی و دور بودن آنها از محیط اجرایی، اکثر تصمیماتشان با نیازها، شرایط و امکانات موجود مطابقت نمی‌کند و به لحاظ آنکه برنامه‌ها به طور یکسان برای تمام نقاط کشور تهیه می‌شود، نیازها و شرایط و امکانات محلی نادیده گرفته می‌شود.

کلید واژگان: تراکم و فشرده‌گی، برنامه‌های توسعه شهری، متراکم‌سازی شهری